

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği'nin Geliştirilmesi

Development of Adjustment to University Life Scale

Sevda ASLAN*

ÖZ: Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin üniversiteye uyumlarını kişisel, sosyal ve akademik boyutları ile ölçen bir ölçeğin geliştirilmesi, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmasıdır. Araştırmada, 375 (277 kadın, 98 erkek) olmak ve 488 (345 kadın, 143 erkek) olmak üzere iki gruba çalışılmıştır. Geliştirilen ölçeğin geçerliğini sınamak amacıyla açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yöntemlerinden yararlanılmıştır. Test-tekrar test ve iç tutarlık analizleriyle ölçeğin güvenilirliği değerlendirilmiştir. Faktör analizi çalışmaları sonucunda, Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği 60 madde ve üç faktörden (kişisel, sosyal, akademik) oluşmuştur. Beşli Likert tipi olan araca ait alt ölçeklerin Cronbach alfa katsayıları sırasıyla .92, .89, .93'dür. Testin tekrarı katsayıları ise .82, .61, .84 olarak bulunmuştur. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular, Türk üniversite öğrencilerinde geçerli ve güvenilir bir ölçeğe aracı olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar sözcükler: Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği, üniversite öğrencileri, kişisel uyum, sosyal uyum, akademik uyum.

ABSTRACT: This study aims to develop a measurement tool that evaluates the adjustment of university students to university life in terms of personal, social and academic dimensions and also to conduct the validity and reliability of this measurement tool. The study included two study groups one of which comprised of 375 respondents and the other involved 488 respondents. Exploratory and Confirmatory Factor Analyses were used in order to test the validity of the scale developed for this study. In addition, test-retest reliability method and internal consistency Analysis were used in order to evaluate the reliability of the scale. As a result of the factor analysis study, the Adjustment to University Life Scale consisted of 60 items and 3 factors (personal, social, academic). Study findings revealed that this measurement tool can be used for Turkish university students as both a reliable and valid one.

Keywords: Adjustment to University Life Scale, university students, personal adjustment, social adjustment, academic adjustment

1. GİRİŞ

Günümüz toplumları hızla değişmekte ve gelişmektedir. Değişen toplumda, bireyin kendisinden ve çevresinden beklentileri farklılaşmaktadır. Farklılaşan beklentiler bireylerin uyum sağlamada problemler yaşamalarına yol açmaktadır. Bu durum da zaman içinde aile, okul, arkadaş grubu vb. içinde bireylerin uyum problemlerini belirleyerek çözüm bulmaları ihtiyacı hâline gelmiştir. Yaşam, canlı varlığın sürekli olarak çevresine uyum sağlama çabasıdır. Uyum dinamik bir süreçtir ve bireyin çevresinde yer alan değişikliklere karşı geliştirdiği tepkilerle sağlanır (Geçtan, 1995). Rathus ve Nevid (1989) uyumu insanların, yaşamın meydana okumalarına karşılaşmasına izin veren davranış olarak belirtmişlerdir. Santrock'ın (2006) tanımına göre uyum uyumlu olma, baş etme ve günlük yaşamın meydana okumalarını yönetmenin psikolojik sürecidir. Özgüven (1992) uyumu bireyin hem kendisi hem de çevresi ile iyi ilişkiler kurabilme ve bu ilişkileri sürdürebilme derecesi olarak tanımlamıştır. Yavuzer (1996)'e göre uyum bireyin sahip olduğu özelliklerinin kendi benliğiyle içinde bulunduğu çevre arasında dengeli bir ilişki kurabilmesi ve bu ilişkiyi sürdürebilmesidir. Otto Rank uyumu, ortaya çıkan yeni durumlara göre sürekli olarak hareket eden dinamik bir denge olarak tanımlar (Rank, 2001). Bireyin kendisinin, diğer insanların ve çevrenin fiziksel, psikolojik ve sosyal istekleriyle bireysel tepkilere başvurması olarak tanımlanan uyumda, çevrenin etkisi vurgulanmaktadır. Uyum ölçmek için evrensel bir standart yoktur. Araştırmacılar, teorik oryantasyonlar ve

* Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kırıkkale-Türkiye, e-posta: sevda.aslan@gmail.com

değerlerin her birini yansıtan standartların çeşitliliğini benimsemişlerdir. Uyumlu tepkiler hakkında karar verilirken, sosyal ve kültürel faktörler kadar bireysel ihtiyaçlar üzerinde düşünülmesi gerekmektedir (Napoli, Kilbride ve Tebbs, 1985).

Psikodinamik görüşe göre uyum, sosyal onaylamama ve kendilik kınanmasından sakınırken, temel dürtüler için bulunan çıkış yerlerini göstermektedir. Özellik görüşüne göre uyum, iyi kişi ve çevre uygunluğu olan yerlere, insanlar açısından yerleştirmeyi ifade etmektedir. Öğrenme görüşüne göre uyum, çalıştırma ve çevreyle ilgili doğru beklentilere ve becerilere sahip olma açısından tanımlanmıştır. Fenomenolojik görüşe göre uyum, kendini doğrulama potansiyeli ve bireyin dünya yapılanmasının faydalı yollarına sahip olma açısından tanımlanmıştır. Klinik yaklaşımdaki psikolojik uyum, problemlerin doğrulanması yollarına odaklanmıştır. Oysa sağlıklı kişilik yaklaşımındaki psikolojik uyum kişisel, sosyal, fiziksel ve mesleki çizgi boyunca gelişimimizi en iyi şekilde kullanmaya odaklanmıştır (Rathus ve Nevid, 1989). Bireyin gelişim sürecinde, Bowlby (1969) tarafından kavramlaştırılmış, Ainsworth, Blehar, Waters ve Wall (1978) tarafından genişletilmiş bağlanma modelinin perspektifine göre bağlanma figürü anne, baba gibi bakım veren kişiler güven temeli sağlaması çocuğun uyum sağlama işlevine hizmet etmektedir. Bireyin gelişim sürecinde ergenlik dönemindeki uyum hakkındaki en önemli gerçeklerden biri, geçiş evresindeki uyum olmasıdır (Crow ve Graham, 1973). Ergenlik yıllarında kişilik bir çocuk kişiliğinden yetişkin kişiliğine dönüşür (Akman ve Erden, 1997). Hall'a göre insanın kişiliği kesin damgasını erenlikte kazanmaya başlar, ancak ergenlik döneminde kişiliği şekillenir (Hall ve Lindzey, 1965).

Sullivan ergenlik döneminin sonu olan geç ergenliği, toplumsal bir birey olmanın gereği olan görev ve sorumlulukları üstlenmenin başladığı dönem olarak belirtmiştir. Benlik sistemi tutarlı bir nitelik almaktadır, gerilimlere karşı daha etkin yüceltme mekanizmaları oluşturulur ve anksiyeteye karşı daha güçlü güvenlik önlemleri geliştirilir (Geçtan, 1993; Altıntaş ve Gültekin, 2003). Sosyolojik olarak ergenlik dönemi, çocukluk dönemi bağımlılığından yetişkinlik dönemi benlik yeterliliğine doğru değişimdir. Ergenler akranlar, yaşça büyükler, daha genç çocuklarla karşılıklı dayanışma doğrultusunda aileden dışarı çıkmaktadırlar. Bu bağımlılıktan dışarı çıkma süreci, gerilimler ve duygusal çatışmalar yaratmaktadır (Konopka, 1973). Ergenlik dönemindeki başarılı uyum, yaşam evrelerinin temel görevlerinin yapılabilen anlamına gelmektedir. Ergen çevreden, çevre ergenden etkilenmektedir. Diğer bir deyişle ergen ebeveynlerden ve akranlardan, ebeveynler ve akranlar ergenden etkilenmektedir. Uyum tekrar ve tekrar olarak devam eden, değişen, bedendeki, kendindeki ve toplumdaki ihtiyaçları azaltan süreç şeklinde dinamikdir. Uyum, organizma ile fiziksel, psikolojik ve sosyal çevre arasındaki doyurucu bir ilişkidir. Çocukluktan yetişkinliğe geçişte ergen, kendisine meydan okuma durumlarıyla karşı karşıya kaldığında, durumla baş etme veya tepki verme şeklinde uyum sağlayacaktır. Bir yandan ergen çocukluktan yetişkinliğe geçişte uyum sağlamaya çalışırken, bir yandan da eski davranış yaklaşımını değiştirmek veya yeni problemin üstesinden gelmeye yeni yollar bulmak biçiminde tepkileri içeren bilişsel uyum yapmaktadır (Crow ve Graham, 1973). Bireyin uyumunda, sosyal uyum da önemlidir. Sosyal uyum, ailenin ortam ve geleneğini de içeren çevreye uyumu kapsamaktadır. Sosyal uyum; yaşam planının açıklanması ve yerine getirilmesi ile kişilikte tutarlılık olmakta, kendine güven ve uyum sağlanmaktadır (Blos, 1989).

Uyum ile ilgili araştırmalara bakıldığında, Baker ve Siryk (1986), kolej birinci sınıf öğrencileri üzerinde koleje uyum ölçeğini uygulama çalışmasını yapmışlardır. Veriler bu ölçeğin uyum için geçerli bir ölçek olduğunu göstermiştir. Holmbeck ve Wandrei (1993), çalışmalarında kolej birinci sınıf öğrencilerinin ayrışma bireyleşme, aile ilişkileri ve kişilik değişkenlerinin bilişsel göstergelerden veya evden ayrılma statülerinden daha iyi uyumun yordayıcısı olduğu görülmüştür. Daha az uyum sağlayan kızlarda, daha yüksek ayrışma kaygısı ve bağlanmayı arama görülürken, daha az uyum sağlayan erkeklerde, önemli diğerlerinden (anne, baba, kardeş

gibi) daha fazla ayrıldıkları görülmüştür. Engels, Finkenauer, Meeus ve Deković (2001) 12-14 ile 12-18 yaş grubunda ebeveyne bağlanma ve ilişkisel yetenek, ergenlerin duygusal uyumunun önemli yordayıcısı olmuştur. Soto, Oliver, Gosling ve Potter (2011) psikolojik olgunlukta çocukluktan ergenliğe geçişte daha fazla olumsuz eğilimler varken, yetişkinlikte olgunlaşmanın ve uyumun arttığını belirtmişlerdir. Petersen, Louw ve Dumont (2009) yardım arama, içsel motivasyon, kimliğin düzenlenmesi, kendine saygı, algılanan stres, dışsal düzenleme, içselleştirme düzenlemesi gibi psikososyal faktörlerin öğrencilerin uyumunu açıkladığı görülmüştür. Kyalo ve Chumba (2011) kişiler arası ilişkiler, üniversitenin çevresi ve akademik program doğrultusunda öğrencilerin tutumları üniversitedeki lisans öğrencilerinin sosyal ve akademik uyumunu etkileyen kritik faktörlerdir. Yau, Sun ve Cheng (2012) sosyal uyum erkek öğrencilerden çok kız öğrenciler tarafından akademik uyum üzerinde daha etkili olarak algılanmıştır.

Türkiye’de uyum ile ilgili literatür incelendiğinde Arı (1989), çalışmasında üniversite öğrencilerinin baskın ben durumlarının öğrencilerin uyumunu etkilediği görülmüştür. Baskın doğal çocuk ben durumuna sahip öğrencilerin en uyumsuz, baskın yetişkin ben durumuna sahip öğrencilerin en uyumlu grup olduğu görülmüştür. Akay (1990), lise öğrencileriyle yaptığı çalışmada, sosyal ve kişisel uyum düzeylerinde, akademik başarı düzeyinin etkili olduğunu ortaya koyulmuştur. Cinsiyetin sosyal ve kişisel uyum düzeyinde erkekler lehine etkili olduğunu ortaya koymuştur. Balabanlı (1990), öğretmen liselerinde okuyan öğrenciler üzerinde yaptığı çalışmada, cinsiyetin kişisel ve sosyal uyumda etkili olmadığı bulunmuştur. Okulda yatılı veya gündüzlü olarak öğrenim görenin kişisel uyum üzerinde etkili olmadığı, fakat sosyal uyum üzerinde-sosyal ilişkiler hariç-etkili olduğu görülmüştür. Akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin kişisel ve sosyal uyum düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür.

Diler (1990), 9-13 yaş grubu için geliştirilen Rogers Kişisel Uyum Envanteri’nin Türk toplumuna uyarlanması çalışmasını yapmıştır. Aslan (1991), üniversite üçüncü sınıf öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, kadınsı özelliği yüksek ve düşük olan kızların kişisel ve sosyal uyum düzeyleri arasında önemli bir fark olmazken, erkeksi özelliği yüksek olan erkeklerin kişisel ve sosyal uyum düzeylerinin, düşük olanlara göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Genelde androjen özelliğe sahip olan bireylerin kişisel ve sosyal uyum düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür. Kalı-Soyer (1992), çalışmasında üniversite öğrencilerinin karışık kişilik özelliği gösterenlerinin genel, sosyal ve kişisel uyum düzeyleri, sosyal içedönüklere göre daha yüksek, sosyal dışadönüklere göre ise daha düşük olduğu bulunmuştur. Ayrıca sosyal dışadönük öğrencilerin genel, sosyal ve kişisel uyum düzeylerinin, sosyal içedönüklere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Amanov (1996), Özbekistan’dan Türkiye’ye üniversite eğitimi görmek için gelenlerin yaş faktörünün öğrencilerin kişisel ve genel uyum düzeylerinin etkilediği ortaya çıkmıştır. Yine uyum ile ilgili literatüre bakıldığında uyum ile ilgili ortaokula devam eden çocukların uyum ve başarılarının (Aslan Sipahi, 1997; Eroğlu, 1995); lise öğrencilerinin kişisel ve sosyal uyumla psikolojik ihtiyaçlarının (Cengiz, 1999); disiplin cezası almış lise öğrencilerinin genel, kişisel ve sosyal uyum düzeylerinin (Çırak, 1999); ilköğretim ikinci kademe boşanmış aile çocuklarının (Erol, 2005); lise öğrencilerinin problem çözme becerisi algısı ile kişisel ve sosyal uyumlarının (Saygılı, 2000); üniversite öğrencilerinin yetişkin bağlanma stilleriyle sosyo-duygusal uyumunun (Pamir Arıkoğlu, 2003) ele alındığı araştırmalar görülmektedir. Yine uyum ile ilgili yetiştirme yurdunda kalan ve kalmayan öğrencilerin (Balcı, 1997); rehber öğretmenlerin kişisel ve sosyal uyum düzeylerinin (Ceyhan, 1999); sigara içen ve içmeyen öğrencilerin yalnızlık ve uyum düzeylerinin (Çiftçi, 1997); hasta gruplar (Gürel, 1992); öğrenme güçlüğü ve diabetli olan çocukların psikolojik uyumlarının (İlden Koçkar, 2006); spor eğitimi alan ve almayan öğrencilerin uyumunun (Şekertekin, 2003); zihinsel engelli çocukların (Ulaşanel, 1994) ele alındığı çalışmalar görülmektedir.

Türkiye’deki alanyazın incelendiğinde üniversitede uyumu ölçmek için geliştirilen Hacettepe Kişilik Envanteri (Özgüven, 1992) ve Üniversite Yaşamı Ölçeği (Aladağ, Kağnıcı, Tuna ve Tezer, 2003) görülmektedir. Yetişkinler için geliştirilen Hacettepe Kişilik Envanteri genel uyum, sosyal (aile ilişkileri, sosyal ilişkiler, sosyal normlar, antisosyal eğilimler alt ölçeklerini) ve kişisel uyum (kendini gerçekleştirme, duygusal kararlılık, nevrotik eğilimler, psikotik belirtiler alt ölçeklerini) alt testlerinden oluşmaktadır. Üniversiteye hazırlık ve yeni başlamış öğrenciler için geliştirilen Üniversite Yaşamı Ölçeği (Aladağ, Kağnıcı, Tuna ve Tezer, 2003) ise üniversite ortamına uyum, duygusal uyum, kişisel uyum, karşı cinsle ilişkiler, akademik uyum ve sosyal uyum olmak üzere altı alt boyuttan oluşmaktadır. Aynı zamanda Akbalık (1997) tarafından üniversite birinci sınıf öğrencileri için geliştirilen Üniversiteye Uyum Ölçeği üniversiteye uyum toplam, sosyal uyum ve akademik uyum alt ölçeklerinden meydana gelmektedir. Diğer yandan Üniversiteye Uyum Kendilik Yeterliği Ölçeği (Çelik Örüçü, 2005) Türkçe’ye uyarlanmıştır. Bu ölçek objektif bilgiye dayanan karar verme, aktivitelerde kendini kontrol ısrarı, insan ilişkilerinde kendilik uyumu boyutlarından oluşmaktadır. Yukarıda görüldüğü gibi uyumu ölçen araçlar bulunmakla birlikte üniversitede her bir eğitim düzeyindeki öğrencilerin kişisel, sosyal ve akademik uyumu konusundaki ölçek çalışmaları sınırlıdır. Bu gereksinimden hareketle bu çalışmada üniversitede öğrenim gören öğrencilerin üniversiteye uyumlarını kişisel, sosyal ve akademik boyutları ile ölçen bir ölçeğin geliştirilmesi ve ölçeğin geçerliliğine ve güvenilirliğine ilişkin kanıtları saptamaktır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Grupları

Bu çalışmada öğrencilerin üniversiteye kişisel, sosyal ve akademik uyumlarına ilişkin Tezbaşaran’ın (1996) önerdiği gibi ipucu elde edebilmek amacıyla Hacettepe Üniversitesi İstatistik Bölümü, Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi’nde 2010-2011 bahar döneminde öğrenim görmekte olan yaşları 18-27 arasında değişen 100 öğrenciye kompozisyon yazdırılmıştır. İkinci aşamada Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği’nin (ÜYUÖ) deneme formuna ilişkin rehberlik ve psikolojik danışma alanında üç uzmanın görüşü alındıktan sonra, ölçek 165 madde olarak düzenlenmiştir. Üçüncü aşamada deneme formunun faktör analizi yapmak üzere ikinci araştırma grubuna uygulanmıştır. Bu grubu 2010-2011 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi’nde öğrenim görmekte olan yaşları 18-30 arasında değişen, ortalaması 21.40 olan 277 kadın (%73.9), 98 erkek (26.1) olmak üzere toplam 375 öğrenci oluşturmuştur. Analizler sonucunda ölçeğin 60 maddelik son hâlini Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültesi’nde 18-30 arasında değişen, yaş ortalaması 20.98 olan 345 kadın (%70.7), 143 erkek (29.3) olmak üzere 488 öğrenciye uygulanmıştır. Ölçeğin zaman içindeki tutarlılığını belirlemek için 107 kişiye uygulama yapılmış, bu kişilerden 95’ine tekrar uygulama yapılmıştır.

2.2. Veri Toplama Araçları

2.2.3. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği’nin (ÜYUÖ) geliştirilmesi

Ölçek, uyum ile ilgili literatür dayanak alınarak ve öğrenci görüşleri ile daha önce geliştirilmiş ölçeklerden yararlanılarak faktör analitik yöntemle geliştirilmiştir. Üniversite yaşamına uyuma ilişkin örüntüleri maddelere dönüştürme sürecinin ilk aşamasında 100 üniversite öğrencisinden üniversiteye uyumları konusundaki düşüncelerini yazmaları istenmiştir.

Öğrencilerden toplanan verilere içerik analizi yapılmış ve üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyumlarına ilişkin temalar oluşturulmuştur. Daha sonra üniversite öğrencilerinin uyumuna ilişkin üç temel faktör altında toplanmıştır. Bunun sonrasında bu faktörleri seçmeyi hedefleyen maddelerin yazılmasına geçilmiştir. ÜYUÖ'nin birinci faktörünü oluşturan kişisel uyum kapsamında ruh ve beden sağlığını içeren iyilik hâline; kişisel özellikler ve beden imajını içeren benlik imajını içeren benlik kavramına ve kimliğe ilişkin ifadeler yazılmıştır. ÜYUÖ'nin ikinci faktörünü oluşturan sosyal uyumu içeren karşı tarafı anlama, bilme, empati göstermeyi içeren sosyal beceri sahibi olmayla yeni ilişkileri başlatmaya; eski ve yeni başlattığı ilişkileri devam ettirmeyi içeren ilişkiyi devam ettirmeye; ilişkide yaşanan sıkıntıları çözme için çaba sarf etmeye; ilişkiyi bitirebilmeye ilişkin ifadeler yazılmıştır. ÜYUÖ'nin üçüncü faktörünü oluşturan akademik uyumu içeren derslere; akademik işlere; çalışma alışkanlıklarına; üniversitedeki programına, bölümüne uyumuna ilişkin ifadeler yazılmıştır. Daha önce belirlenmiş üç faktörü ölçmeyi hedefleyen 165 madde yazılmıştır. Bu maddeler rehberlik ve psikolojik danışma alanından üç akademisyene inceltirilmiş, uygun olmayan maddeler çıkarılarak yerine yenileri eklenmiştir. ÜYUÖ'deki tüm maddeler, üniversite yaşamına uyumu içeren düz ifadeler biçiminde yazılmıştır. Ölçek, bireyin kendisi hakkında bilgi vermesine dayanan Likert ölçeği (Tezbaşaran, 1996) olarak hazırlanmıştır. Cevap seçenekleri ise “Tamamen katılıyorum (5 puan)”, “Oldukça katılıyorum” (4 puan), “Kararsızım” (3 puan), “Çok az katılıyorum” (2 puan), “Hiç katılmıyorum” (1 puan) olmak üzere beşli dereceleme şeklinde düzenlenmiştir. Ölçekten alınan yüksek puanlar uyuma, düşük puanlar ise uyumsuzluğa işaret etmektedir.

2.3. İşlem Yolu

ÜYUÖ taslağı öğrencilere sınıf ortamında ve grup hâlinde uygulanmıştır. Uygulama başlamadan önce öğrencilere araştırmanın amacı açıklanmış ve öğrencilerden gönüllü olanlar araştırmaya alınmıştır. Uygulamadan önce yapılan bilgilendirmede, araştırmaya gönüllü katılanlar tarafından bulguların rapor edilmesine izin verilmiştir. Uygulama sırasında, araştırmaya katılanların isimlerinin gizlenmesi yoluyla cevapların güvenli bir şekilde alınması sağlanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırma analizleri Lisrel 8.54 ve SPSS 18.0 paket programları kullanılarak yapılmıştır. Araştırmada hata payı üst sınırı .05 olarak kabul edilmiştir. Geliştirilen ÜYUÖ'nin temalarını oluşturabilmek için içerik analizi yapılmıştır. Yapı geçerliği kapsamında ikinci grubun verilerine açımlayıcı faktör analizi (AFA) ile maddelerin üç faktörde ne oranda yer aldığı incelenmiştir. Daha sonra üçüncü grubun verileriyle doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılarak yapı geçerliği incelenmiştir. Aynı zamanda üçüncü araştırma grubuna ait veriler üzerinde modelin sınanmasının yanı sıra testin tekrarı ve iç tutarlılık katsayısı elde edilmiştir (Büyüköztürk, 2003; Sümer, 2000).

3. BULGULAR

Bu bölümde, ÜYUÖ'nün geçerlik ve güvenirliğine ilişkin olarak bu araştırma kapsamında yapılan çalışmalardan elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

3.1. ÜYUÖ'nin Geçerliğine İlişkin Bulgular

ÜYUÖ'nin faktör yapısını incelemek amacıyla açımlayıcı faktör analizi, faktörleştirme tekniği olarak da temel bileşenler analizi uygulanmıştır (Kline, 1994). Faktör yapısı incelenirken, ilk analizlerde faktör sayısına herhangi bir sınırlama getirilmemiş ve tüm analizlerde en küçük

eigen değer 1.00 olarak tanımlanmıştır. Faktör analizine başlamadan önce verilerin uygunluğunu saptamak üzere Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity testi hesaplanmıştır. KMO değeri .876 bulunmuş ve Barlett testi sonucu da (χ^2 : 41650.610; p:0.00) anlamlı çıkmıştır. Daha sonra maddelerin hangi faktörler altında toplandığını belirlemek amacıyla varimaks rotasyonu ile temel bileşenler analizi kullanılarak açımlayıcı faktör analizi (AFA) yapılmıştır. Sonuçlar ÜYUÖ'nin 165 maddesinden 60'nın üç faktör altında toplandığı görülmektedir. Bu üç faktörün ölçeğe ilişkin açıkladıkları varyans % 78.16'dır. Faktör analizi sonucunda elde edilen alt ölçek maddelerinin faktör yükleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği'nin kişisel, sosyal ve akademik uyum faktör yükleri

Maddeler	Faktörler		
	Kişisel Uyum	Sosyal Uyum	Akademik Uyum
5.	.77		
103.	.72		
6.	.66		
4.	.65		
7.	.62		
50.	.61		
104.	.59		
41.	.58		
102.	.56		
105.	.54		
40.	.54		
42.	.52		
13.	.47		
1.	.42		
43.	.41		
14.	.41		
18.	.40		
53.	.39		
48.	.39		
52.	.39		
135.		.71	
136.		.65	
126.		.64	
137.		.62	
134.		.62	
138.		.62	
139.		.61	
130.		.60	
133.		.58	
140.		.56	
129.		.53	
70.		.50	
128.		.50	
125.		.43	
79.		.43	

124.	.42		
123.	.42		
64.	.36		
76.	.34		
63.	.33		
22.		.73	
143.		.68	
26.		.67	
145.		.64	
33.		.63	
27.		.62	
144.		.61	
164.		.58	
151		.57	
37.		.55	
34.		.53	
23.		.53	
152.		.53	
83.		.52	
21.		.52	
38.		.51	
147.		.48	
32.		.48	
150.		.43	
84.		.40	
Varyansı	24.69	20.48	22.99
Açıklama Yüzdesi			
Toplam Yüzde	24.69	45.17	78.16

Analiz sonucunda Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği'ne ait varyansın %78.16'sının açıklandığı görülmüştür. Kişisel uyum, faktör yükleri .39 ile .77 arasında değişen 20 maddeden oluşmakta ve ÜYUÖ'ye ait varyansın %24.69'unu açıklamaktadır. Sosyal uyum, faktör yükleri .33 ile .71 arasında değişen 20 maddeden oluşmakta ve ÜYUÖ'y ait varyansın %20.48'ni açıklamaktadır. Akademik uyum, faktör yükleri .40 ile .73 arasında değişen 20 maddeden oluşmakta ve ÜYUÖ'ye ait varyansın %22.99'unu açıklamaktadır. Faktör yük değerinin .45 ya da daha yüksek olması seçim için iyi bir ölçüdür, ancak uygulamada az sayıda madde için bu sınır değer, .30'a indirilebilir (Büyüköztürk 2005). Genel olarak bakıldığında boyutlarda yer alan maddelerin faktör yüklerinin kabul edilen sınırların üzerinde olduğu söylenebilir. Daha sonra yapılan ÜYUÖ'nin belirlenen faktör yapısını test etmek için doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Bu doğrultuda üniversite yaşamına uyumun kişisel uyum, sosyal uyum ve akademik uyum tarafından açıklandığı varsayılarak araştırma grubundan elde edilen verilerin bu varsayımı karşılayıp karşılamadığı test edilmiştir. Diğer bir deyişle modelin veriye uyum sağlayıp sağlamadığına bakılmıştır. Modelin amacı, ölçüm değişkenlerinin değişimini ve kovaryansını açıklamaktır. Model yapısının doğası göstergelerin seçimiyle yön değiştirebilir. Sırasıyla sonuçları ve yorumu etkileyebilir. Açıkça, geçerli çalışma ve yorum, çalışmadaki gizil değişkenlerin sahip oldukları uygun çalışmalara bağlıdır (MacCallum, 1986; MacCallum ve Austin, 2000). Uyum istatistikleri üç grupta toplanmaktadır. Bunlar; Kay Kare (χ^2) Uyum testi (Chi-Square Goodness of Fit), İyilik Uyum İndeksleri (Goodness of Fit) ve Karşılaştırmalı Uyum İndeksleri (Comparative Fit Indices). Kay Kare (χ^2) Uyum testinde (Chi-Square Goodness of Fit), eğer veri ile model arasında uyum mükemmel ise elde edilen değer "0" a yakın olması

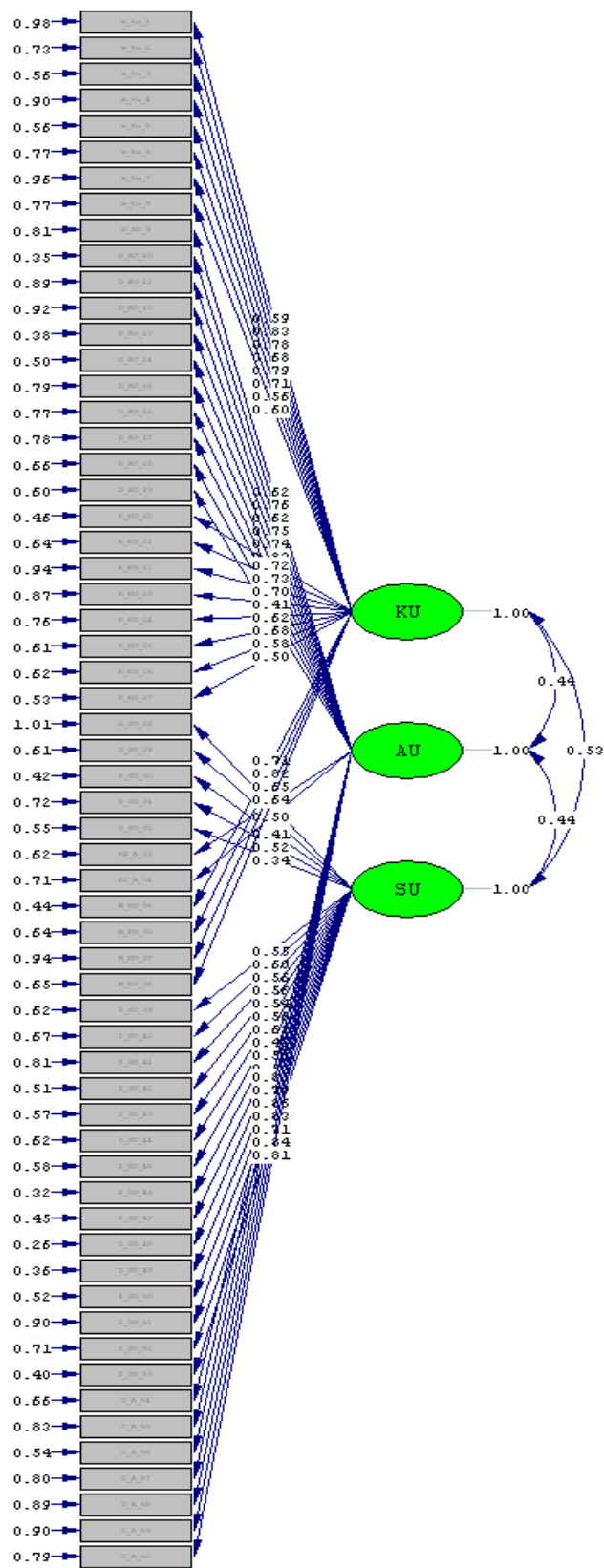
ve anlamlılık değerinin (p değeri) manidar (anlamlı) olmaması gerekmektedir. χ^2 serbestlik derecesine göre göreceli büyükse model reddedilmektedir. χ^2 anlamlı değil veya küçükse, model kabul edilmektedir (Anderson ve Gerbing, 1988; Marsh, Balla ve McDonald, 1988; Sümer, 2000). İyi Uyum İndeksi'nde (Goodness of Fit Index) başta GFI ve AGFI gelmektedir. GFI değerleri 0 ile 1 arasında değişmektedir. .90 ve üzeri iyi uyum olarak kabul edilmektedir. Hatanın derecesi temelinde geliştirilmiş olan mutlak uyum indeksleri de kullanılmaktadır. Bunların başında Ortalama Hataların Karekökü (Root Mean Square Residuals, RMS Residuals) ve Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü (Root Mean Square Error of Approximation, RMSEA) indeksleri gelmektedir. Her iki değer de "0" a yakın değerler vermesi (gözlenen ve üretilen matrisler arasında minimum hata olması) istenmektedir. .05'e eşit ya da daha küçük olan değerler, mükemmel bir uyumu göstermektedir. .08 ve altındaki değerler de model karmaşıklığı dikkate alınarak kabul edilebilir değerler olarak görülmektedir. Diğer yandan artmalı uyum indekslerinde de öncelikle Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (Comparative Fit Index, CFI) gelir. CFI, "0" ile "1" arasında bir değer vermektedir. CFI'da .90 ve üzerindeki değerler, iyi uyum olarak değerlendirilir. CFI'a alternatif olarak geliştirilen Normlaştırılmış Uyum İndeksi (Normed Fit Index, NFI) ve Normlaştırılmamış Uyum İndeksi (Non-normed Fit Index, NNFI) değerleri "0" ile "1" arasında değişmektedir. .95 ve üzeri mükemmel bir uyuma, .90 ve .94 arası değerler de kabul edilir uyuma karşılık gelmektedir (Anderson ve Gerbing, 1988; Bentler, 1990; Marsh, Balla ve McDonald, 1988; Rice, Ashby ve Slaney, 1998; Sümer, 2000). Hesaplanan uyum indeksi değerleri, söz konusu modelin doğrulandığını göstermektedir. Model Şekil 1'de verilmiştir. Bu analize ilişkin uyum indeksleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği'nin kay kare (the chi-square) uyum testi

Kay Kare (The Chi-Square) Uyum Testi	Serbestlik Derecesi	p
5787.98	1707	0,000

Tablo 3: Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği'nin uyum indeksleri

Uyum İndeksi	Uyum İndeks Değeri	Kabul Edilebilir Uyum Sınırı
Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü [Root Mean-Square Error Of Approximation (RMSEA)]	0.08	< 0.08
Standartlaştırılmış RMR (Standardized RMR)	0.07	< 0.08
Karşılaştırmalı Uyum İndeksi [Comparative Fit Index (CFI)]	0.93	> .90
Bentler-Bonett Normlaştırılmış Uyum İndeksi (Bentler-Bonett Normed Fit Index)	0.91	> .90
Bentler-Bonett Normlaştırılmamış Uyum İndeksi (Bentler-Bonett Non-Normed Fit Index)	0.93	> .90
Bollen (Incremental Fit Indeks, IFI) Fit Index	0.93	> .90

Chi-Square=6995.00, df=1707, P-value=0.00000, RMSEA=0.080

3.2. UYUÖ'nin Güvenilirliğine İlişkin Bulgular

3.2.1. Test-tekrar test güvenilirliği

UYUÖ iki haftalık bir ara ile birinci uygulamada bulunan 107, ikinci uygulamada ise 95 öğrenciye uygulanmıştır. Uygulama sonucunda ölçeğin test-tekrar test güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır (Baykul 2000). ÜYUÖ'nin test-tekrar test güvenilirlik katsayısı kişisel uyum için .82, sosyal uyum için .61 ve akademik uyum için .84 olarak bulunmuştur.

3.2.2. İçtutarlılık

Faktör analizi sonucunda geçerli olarak alınan 60 maddenin aynı uygulamadaki verileri kullanılmak suretiyle ölçeğin güvenilirliği hesaplanmıştır. Toplam 488 kişilik gruba yapılan uygulama sonuçlarına göre ÜYUÖ'nin alt ölçeklerine ilişkin içtutarlılık katsayısı (Cronbach alfa) hesaplanmıştır. Ölçeğin alt ölçeklerine ilişkin içtutarlılık (Cronbach alfa) katsayıları; kişisel uyum için .92, sosyal uyum için .89 ve akademik uyum için .93'dur. Madde-Toplam Puan Korelasyonları ve Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları ise Tablo 4'de verilmektedir.

Tablo 4: Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği'nin alt ölçeklerine göre madde-toplam puan korelasyonları ve Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları

	Maddeler	Madde-Toplam Korelasyonları	Cronbach Alfa
Kişisel Uyum		.48-.70	.91- .92
Sosyal Uyum		.47- .63	.88- .89
Akademik Uyum		.52-.76	.92- .93

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada, öğrencilerin üniversiteye uyum düzeylerini, kişisel, sosyal ve akademik boyutları ile ölçmek amacıyla geliştirilmiş olan Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği için faktör analizi ve yapı geçerliği çalışmaları yapılmıştır. Elde edilen bulgular göz önüne alındığında, ölçeğin geçerli ve güvenilir bir araç olduğu ileri sürülebilir. Elde edilen uyum indeksi katsayılarının yüksek düzeyde olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Üniversiteye uyum ile ilgili ülkemizdeki çalışmalara (Aladağ, Kağnıcı, Tuna ve Tezer, 2003; Akbalık, 1997) bakıldığında, bunların üniversiteye yeni başlayan öğrencilerle sınırlı olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın üniversiteye yeni başlayan öğrenciler ile üst sınıflarda okuyan öğrencilerin uyumlarını ele aldığından, bu konudaki boşluğu dolduracağı düşünülmektedir. Aynı zamanda, öğrencilerin yazdıkları düşüncelerinden yararlanılarak Türk kültürüne özgü özelliklere sahip, geçerliği ve güvenilirliği saptanmış bir araç olma özelliği taşıdığı ortaya çıkmaktadır.

Gerek üniversiteye yeni başlayan gerekse üst sınıflardaki öğrencilerin var olan uyum düzeylerini belirleyip gereksinimi olan öğrencilere rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri çerçevesinde programlar uygulanarak önleyici rehberlik hizmetleri gerçekleştirilebilir. Diğer yandan yükseköğretim düzeyinde kişisel gelişim ağırlıklı verilen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde, üniversite öğrencisinin kişisel, sosyal ve akademik uyumu konusunda farkındalık

kazanması ve bu konularda psikolojik danışmaya ihtiyacı olan öğrencilerin belirlenmesinde kullanılabilir. Böylelikle üniversite öğrencilerinin bireysel ve grupla psikolojik danışma hizmetlerinden, kişisel rehberlik hizmetleri kapsamında yararlanmaları sağlanabilir. Üniversite yaşamına uyumla psikolojik iyi oluş, kişilik tipleri ve aile yapısı arasındaki ilişkiler araştırılabilir. Üniversite yaşamına uyum cinsiyet, sınıf düzeyi, benlik saygısı, duygu durumu düzenleme gibi değişkenlerle çeşitli hipotez modeller sınanabilir.

5. KAYNAKLAR

- Altıntaş, E. ve Gültekin, M. (2003). *Psikolojik danışma kuramları*. İstanbul: Alfa/Aktüel Kitap Evi.
- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E. & Wall, S. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Akay, N. (1990). Lise öğrencilerine ilişkin bazı niteliklerin sosyal ve kişisel uyum düzeylerine etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Akbalık, F. G. (1997). Bilgilendirme ve grupla psikolojik danışmanın üniversite birinci sınıf öğrencilerinin üniversite uyumları üzerine etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi..
- Aladağ, M., Kağnıcı, D. Y., Tuna, M. E. ve Tezer, E. (2003). Üniversite yaşamı ölçeği: ölçek geliştirme ve yapı geçerliliği üzerine bir çalışma. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(20), 41-47.
- Amanov, İ. (1996). Özbekistan Cumhuriyeti'nden Bursa'ya yüksek öğrenim için gelen öğrencilerin uyum problemleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi.
- Anderson, J. C. & Gerbing, D. W. (1988). Structural equation modeling in practice: A review and recommended two-step approach. *Psychological Bulletin*, 103(3), 411-423.
- Arı, R. (1989). Üniversite öğrencilerinin baskın ben durumları ile bazı özlük niteliklerinin, ben durumlarına, atılganlık ve uyum düzeylerine etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Aslan, A. (1991). Farklı cinsiyet rollerinin bireylerin uyum düzeylerine etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Aslan Sipahi, C. (1997). Göçmen olan ve olmayan ortaokul öğrencilerinin uyum düzeyleri (Ankara ilinde bir inceleme). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Aşık Ceyhan, E. (1999). Mesleki sorun düzeyleri farklı okul rehber öğretmenlerinin kişisel ve sosyal uyum düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Baker, R. W. & Siryk, B. (1986). Exploratory intervention with a scale measuring adjustment to college. *Journal of Counseling Psychology*, 33(1), 31-38.
- Balabanlı, F. (1990). Öğretmen liselerinde okuyan öğrencilerin kişisel ve sosyal uyum düzeylerini etkileyen bazı etmenler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Balcı, T. (1999). Yetiştirme yurdu ile ailesi yanında kalan öğrencilerin kişisel ve sosyal uyum düzeylerinin okul başarılarına etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi.
- Baykul, Y. (2000). *Eğitimde ve psikolojide ölçme: Klasik test teorisi ve uygulaması*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Bentler, P. M. (1990). Comparative fit indexes in structural models. *Psychological Bulletin*, 107(2), 238-246.
- Blos, P. (1989). *The adolescent passage*. Madison, Connecticut: International Universities Press Inc.
- Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss volume 1: Attachment*. New York: Basic Books.
- Büyüköztürk, Ş. (2005). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı (5. Baskı)*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Cengiz, E. (1999). Anadolu lisesi, fen lisesi ve yabancı dil ağırlıklı lise (süper lise) öğrencilerinin sosyal ve kişisel uyum düzeyleri ile psikolojik ihtiyaçlarının incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Çelik Örucü, M. (2005). The effects of stress management training program on perceived stress, self-efficacy and coping styles of university students. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

- Çırak, Y. (1999). Grup rehberliğinin disiplin cezası almış lise öğrencilerinin uyum düzeylerine etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Çiftçi, S. (1997). Sigara içen ve içmeyen üniversite öğrencilerinin yalnızlık ve uyum düzeyleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Crow, L. D. & Graham, T. F. (1973). *Human development and adjustment*. New Jersey: Littlefield, Adams & Co.
- Diler, N. N. (1990). Rogers Kişisel Uyum Envanteri'nin Türk toplumuna uyarlanması." Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Engels, R. C. M. E., Finkenauer, C., Meeus, W. & Deković, M. (2001). Parental attachment and adolescents' emotional adjustment: The associations with social skills and relational competence. *Journal of Counseling Psychology*, 48(4), 428-439.
- Eroğlu, N. (1995). Empatik eğilim düzeyleri farklı annelerin çocuklarının uyum ve başarı düzeyleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Erol, B. (2005). Grup rehberliği programının ilköğretim 11. kademede okuyan boşanmış aile çocuklarının uyum düzeylerine etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Geçtan, E. (1993). *Psikanaliz ve sonrası*. İstanbul: Remzi Kitap Evi.
- Geçtan, E. (1995). *Psikodinamik psikiyatri ve normal dışı davranışlar*. İstanbul: Remzi Kitap Evi.
- Gürel, Y. (1992). Organik ve psikojenik empotanslıların kişisel ve sosyal uyumlarının bazı değişkenler yönünden karşılaştırılması. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Hall, C. S. & Lindzey, G. (1957). *Theoris of personality* (13th Ed.). New York: John Wiley & Sons Incompany.
- Holmbeck, G. N. & Wandrei, M. L. (1993). Individual and relational predictors of adjustment in first-year college students. *Journal of Counseling Psychology*, 40(1), 73-78.
- İlden Koçkar, A. (2006). *Parental acceptance-rejection, self-esteem and psychological adjustment: Children with learning disabilities as compared to children with insulin dependent diabetes mellitus*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Kalı-Soyer, M. (1992). Üniversite öğrencilerinin sosyal içedönüklük ve dışadönüklük kişilik özelliğinin uyum düzeylerine etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Kline, P. (1994). *An easy guide to factor analysis*. New York: Routledge.
- Konopka, G. (1973). Requirements for healthy development of adolescent youth. *Adolescence*, 8(31), 291-316.
- Kyalo, P. M. & Chumba, R. J. (2011). Selected factors influencing social and academic adjustment of undergraduate students of Egerton University: Njoro Campus. *International Journal of Business and Social Science*, 2(18), 274-290.
- Maccallum, R. (1986). Specification searches in covariance structure modeling. *Psychological Bulletin*, 100(1), 107-120.
- Maccallum, R. C. & Austin, J. T. (2000). Applications of structural equation modeling in psychological research. *Annual Review of Psychology*, 51, 201-226.
- Marsh, H. W., Balla, J. R. & McDonald, R. P. (1988). Goodness-of-Fit indexes in confirmatory factor analysis: The effect of sample size. *Psychological Bulletin*, 103(3), 391-410.
- Napoli, V., Kilbride, J. M. & Tebbs, D. E. (1985). *Adjustment and growth in a changing world* (2nd Ed.). Minnesota: West Publishing Co.
- Özgüven, İ. E. (1992). *Hacettepe Kişilik Envanteri El Kitabı*. Ankara: Odak Ofset Matbaacılık.
- Pamir Arkoğlu, A. A. (2003). Attachment styles and social-emotional adjustment in Turkish College Students. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi.
- Petersen, I., Louw, J., & Dumont, K. (2009). Adjustment to university and academic performance among disadvantaged students in South Africa. *Educational Psychology*, 29(1), 99-115.
- Rank, O. (2001). *Doğum travması ve psikanalizdeki anlamı*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Rathus, S. A. & Nevid, J. S. (1989). *Psychology and the challenges of life adjustment and growth* (4th Ed.). Orlanda, Florida: Saunders College Publishing.

- Rice, K. G., Ashby, J. S. & Slaney, R. B. (1998). Self- Esteem as a mediator between perfectionism and depression: A structural equations analysis. *Journal of Counseling Psychology*, 45(3), 304-314.
- Santrock, J. W. (2006). *Human adjustment*. New York: The McGraw-Hill Companies.
- Saygılı, H. (2000). Problem çözme becerisi ile sosyal ve kişisel uyum arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: Temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6), 49-74.
- Şekertekin, M. A. (2003). Spor eğitiminin uyum, kişilerarası ilişkiler tarzı ve saldırganlık üzerine etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Tezbaşaran, A. A. (1996). *Likert tipi ölçek geliştirme*. Ankara: Psikologlar Derneği Yayınları.
- Ulaşnel, M. (1994). Anne babaların durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri ile zihinsel engelli çocuğun kişisel uyum düzeyi arasındaki ilişkiler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Yau, H. K., Sun, H., & Cheng, A. L. F. (2012). Relationships among academic, social and psychological adjustments to university life: Comparisons across gender. *Tertiary Education and Managment*, 18(2), 97-113.
- Yavuzer, H. (1996). *Çocuk ve suç (8. Baskı)*. İstanbul: Remzi Kitap Evi.

Extended Abstract

Life is a constant effort of living beings to adjust to their environment. Adjustment is a dynamic process and it is realized through individuals' reactions against the changes in their environment. The significance of environment is emphasised in the definition of adjustment which states that an individual forms reactions against the needs of themselves, others, physical, psychological and social demands of the environment during the course of adjustment. There is no universal standard to measure adjustment; therefore, researchers have adopted theoretical orientations and a variety of standards that reflect each of the values. It is essential to consider individual demands as well as social and cultural factors when reaching decisions regarding compatible reactions. Adolescence period, which is significant in terms of adjustment, is the change from the dependencies of childhood period towards the self-efficacy of adulthood period. Adolescents, peers, and elder ones leave their families and while doing this they are in solidarity with their younger siblings. The process of leaving this dependency gives rise to emotional tensions and conflicts. Successful adjustment during adolescence period means that the basic tasks of life stages are materialized. The adolescent is influenced by the environment and the environment is affected by the adolescent; in other words, the adolescent is influenced by their parents and peers and they are affected by the adolescent. Adjustment is dynamic in the form of a constant process which decreases the needs of individuals and society while changing and repeating itself again and again.

This study aims to develop a measurement tool that evaluates the adjustment of university students to university life in terms of their personal, social and academic dimensions and also to conduct the validity and reliability of this measurement tool. In Turkey, although there are some measurement tools that evaluate adjustment the number of scale studies on personal, social and academic adjustment of students from different educational backgrounds is insufficient. It is expected that this limitation on studies can be eliminated by developing a measurement tool that evaluates the adjustment of university students to university life in terms of their personal, social and academic dimensions.

In the first stage of this study, 100 university students were asked to write an essay so as to obtain some helpful clues regarding their personal, social and academic adjustment. In the second stage, the scale consisting of 165 items was developed after referring to three guidance and psychological counselling experts' opinions of the Adjustment to University Life Scale trial form. In the third stage, the trial form was applied to the second study group in order to the conduct factor analysis of the form. The second study group consisted of 375 students studying at Gazi University Faculty of Vocational Education, Kırıkkale University Faculty of Education and Faculty of Arts&Sciences, Hacettepe University Faculty of Economics and Administrative Sciences and Middle East Technical University Faculty of Architecture during Spring Semester 2010-2011 Academic Term. According to the results of the analyses,

the final version of the form consisting of 60 items was administered to 488 students, 345 (70.7%) of whom were females with a mean age of 20.98 and 143 were males (29.3%) with a mean age of 20.98 studying at Hacettepe University Faculty of Education, Kırıkkale University Faculty of Education, Faculty of Arts & Sciences and Faculty of Health Sciences. The Adjustment to University Life Scale was administered to 107 students and then to another 95 students in order to determine its consistency. The scale was designed as a 5-point Likert-type scale whose answer options consisted of "Completely Agree" (5 points), "Strongly Agree" (4 points), "Undecided" (3 points), "Strongly Disagree" (2 points), "Completely Disagree" (1 point). High scores gained from the scale signpost adjustment, however, low ones signal maladjustment.

Exploratory and Confirmatory Factor Analysis Methods were used so as to test the validity of the scale and Test-Retest and Internal Consistency Analyses were used in order to test the reliability of the scale. As a result of the Exploratory and Confirmatory Factor Analyses, the Adjustment to University Life Scale consisted of 60 items and 3 factors (personal, social, academic). The Exploratory Factor Analysis revealed that factor loadings explained 78.16 % of the variance of the scale. The factor loadings of Personal Adjustment consisting of 20 items varied between .39 -.77 and explained 24.69 % of the variance. The factor loadings of Social Adjustment consisting of 20 items varied between .33 - .71 and explained 20.48 % of the variance. And, the factor loadings of Academic Adjustment consisting of 20 items varied between .40 - .73 and explained 22.99 % of the variance. If the measurement of the factor loading is .45 or over it means it is a good measurement, however, this value limit can be decreased to .30 since there are few items in the analysis. The Confirmatory Analysis indicated that adjustment index values verify the model developed for this study. It was found that the Cronbach Alpha of the personal, social and academic adjustment subscales were respectively .92, .89 and .93. and test-retest coefficients of the personal, social and academic subscales were respectively .82, .61 and .84. Therefore, it can be argued that the Adjustment to University Life Scale, which was developed in order to measure students' adjustment levels to university in terms of personal, social academic dimensions, is a valid and a reliable measurement tool. It should be taken into consideration that adjustment index values are at a high range. Moreover, this tool is a valid and reliable one peculiar to a sample group bearing the characteristics of Turkish culture. In the frame of guidance and psychological counselling programs, preventative counselling can be administered to both freshman and senior students in need of counselling after their adjustment levels are determined. Adjustment to university life can be tested through different hypothesis models with some variables such as gender, grade level, self-esteem.

Kaynakça Bilgisi

Aslan, S. (2015). Üniversite yaşamına uyum ölçeği'nin geliştirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [Hacettepe University Journal of Education]*, 30(4), 132-145.

Citation Information

Aslan, S. (2015). Development of adjustment to university life scale [in Turkish]. *Hacettepe University Journal of Education [Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi]*, 30(4), 132-145.